

[Hastrup.]

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om to af lovforslagene, nemlig lovforslaget om boligbyggeri og lovforslaget om midlertidig støtte til det almennyttige boligbyggeri. Under førstebehandlingen udtalte jeg og andre ordførere for de tre tidligere regeringspartier et håb om en konstruktiv forhandling om de problemer, der har motiveret disse lovforslag. Dette håb gik ikke i opfyldelse. Under udvalgsarbejdet har efter min bedste overbevisning mindretallet udvist stor forståelse for hele problematikken omkring de aktuelle udlejningsvanskeligheder i nybyggeriet og fremsat tanker, som der var god grund til at overveje. Disse tanker er blevet afvist. Flertallet har ønsket lovforslagene gennemført stort set i deres oprindelige skikkelse, endog med ændringer, der griber ind i realkreditforliget.

Vi står derfor i dag i en situation, hvor der her i salen vil blive manifesteret et større modsætningsforhold af principiel art om boligpolitikken end længe. Dette skyldes navnlig, at man ved gennemførelsen af disse forslag vil modvirke eller i det mindste forsinke arbejdet med at fastholde og fremme tre af de principper, der har været afgørende ikke blot for boligforliget, men også for praktisk talt alle sagkyndige udrædninger om boligproblematikken igennem de senere år, nemlig for det første, at der burde tilstræbes en gradvis normalisering af boligmarkedet, for det andet, at det almennyttige byggeri i højere grad burde gøres selvfinansierende, og for det tredje, at det gjaldt om at fremme konkurrencen på byggeområdet.

Mindretallet har i betænkningen udførligt redegjort for sine synspunkter. Disse synspunkter hviler på den tankegang, at i stedet for rent skematisk at yde generelle tilskud også til ejendomme, der er eller ville kunne bringes til udleje, burde man vurdere og løse situationen ud fra en individuel behandling af hver enkelt af de ejendomme, der befinder sig i vanskeligheder. Dette ville være en både klogere og billigere løsning for det offentlige i stedet for en ordning, som i virkeligheden stiller i udsigt, at når der kommer vanskeligheder af denne art, må de klares med nye beslutninger af lovgivningsmagten. Vi ved jo alle, at disse beslutninger som regel ender med et krav til statskassen, og at

der er grænser for, hvor store vekslers der kan trækkes på den.

En ordning som den af mindretallet omtalte ville også have været en fleksibel ordning både med hensyn til økonomi og med hensyn til ansvarsfordelingen. Det er jo ikke første gang, der er udlejningsvanskeligheder i nybyggeriet. Det var bl. a. også i særlig mærkbar grad tilfældet i midten af 1950'erne; måske ikke så voldsomt som nu, men da var byggeriet heller ikke så omfattende, som det nu er. Dengang kom udlejningen til at foregå på den måde, at man i vid udstrækning i første omgang måtte udleje til andre befolkningsgrupper end dem, hvortil lejligederne fortrinsvis var beregnet. Efter flytninger senere har boligerne imidlertid kunne tildeles mennesker med lavere indkomster eller særlige forsørgerproblemer.

Mindretallet mener ikke, man kan se bort fra, at kommunerne og bygherrerne har et selvstændigt ansvar. De har kendt loven og dens betingelser, og igangsættelsestilladelse har været baseret på den lokale udtalelse om behovet for nye boliger i de enkelte områder. Denne vurdering af boligbehovet kan, for så vidt angår den lokale fordeling, ikke foretages på centralt hold, selv om man herfra gennem årene har gjort sig betydelige anstrengelser for at følge med så godt som muligt og som regel været tilbageholdende med hensyn til at imødekomme ønsker og krav.

Nogle af de ejendomme, det drejer sig om, ville selskaberne med en mindre ændring af de givne vilkår selv have været i stand til at klare. Jeg henviser her til, at det konservative folkeparti og de to andre oppositionspartier ville have været villige til at gå med til en kortere midlertidig forlængelse, men ikke en yderligere forøgelse, af rentesikringsordningen og til nedbringelse af beboerindskuddene om end på en nogen-anden måde end den, der kommer til udtryk i flertallets forslag.

Andre ejendomme kunne måske have fået løst deres problemer ved ordninger med kommunerne, og atter andre kunne tænkes at være i den situation, at det kunne blive nødvendigt at aktivere de offentlige garantier og overdrage dem til det offentlige, hvilket i praksis måtte sige til kommunerne.

Mindretallet erkender imidlertid, at sta-